

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: Z. Talpalaru)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: I. Secieru, Iu. Cotruță, V. Mihaila)

Î N C H E I E R E

14 iulie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Ala Cobăneanu
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Begleț Tatiana,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Begleț Tatiana
împotriva Societății pe Acțiuni „MAIB-Leasing” cu privire la încasarea sumei,
împotriva deciziei din 01 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 22 martie 2016, Tatiana Begleț a depus cerere de chemare în judecată
împotriva S.A. „MAIB-Leasing” cu privire la încasarea sumei de 282 383,99 de
lei.

În motivarea acțiunii a indicat că, prin hotărârea din 19 decembrie 2012 a
Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, care a fost menținută prin decizia din 25 iunie
2013 a Curții de Apel Chișinău, s-au anulat contractele de leasing financiar și
anume: contractul de leasing financiar nr. FL1-1321 din 7 martie 2008, contractul
de leasing financiar nr. FL1-1321/R1 din 1 iulie 2008, contractul de leasing
financiar nr. FL1-1321/M1 din 24 februarie 2009, încheiate între Tatiana Begleț și
S.A. „MAIB-Leasing” cu aducerea părților în poziție inițială.

Reclamanta a considerat că în rezultatul declarării nulității contractelor de
leasing financiar, S.A. „MAIB-Leasing” urmează să-i restituie suma de 282 838,99
de lei, achitată în baza contractelor declarate nule.

În acest context, reclamanta a indicat că, automobilul care a constituit obiectul
contractelor de leasing financiar a fost restituit S.A. „MAIB-Leasing” la 12
ianuarie 2010, conform actului de restituire a patrimoniului. Astfel reclamanta a
menționat că, la 11 februarie 2016 a depus cerere prealabilă în adresa S.A. „MAIB-
Leasing”, prin care a solicitat achitarea sumei de 282 383,99 de lei, însă nu a primit
nici un răspuns.

La 12 iulie 2016, Tatiana Begleț a depus cerere de concretizare a cerințelor,
solicitând încasarea din contul S.A. „MAIB-Leasing” în beneficiul său a sumei de
282 383,99 de lei (f.d. 34).

Prin hotărârea din 15 mai 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a
admis acțiunea depusă de Tatiana Begleț, s-a încasat din contul S.A. „MAIB-
Leasing” în beneficiul Tatiane Begleț suma achitată conform contractelor de
leasing financiar în mărime de 282 838,99 de lei. S-a încasat din contul S.A.

„MAIB-Leasing” în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 8 485,16 lei (f.d. 61, 65-69).

Prin decizia din 28 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul depus de S.A. „MAIB-Leasing”, s-a casat hotărârea din 15 mai 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru și s-a emis o nouă hotărâre prin care acțiunea depusă de Tatiana Begleț s-a respins ca fiind neîntemeiată. S-a încasat din contul Tatiane Begleț în beneficiul S.A. „MAIB-Leasing” taxa de stat achitată la depunerea apelului în sumă de 6 363,87 de lei. S-a încasat din contul Tatiane Begleț în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 8 485,16 lei (f.d. 100- 106).

Prin decizia din 14 noiembrie 2018 a Curții Supreme de Justiție, s-a admis recursul declarat de Tatiana Begleț. S-a casat integral decizia din 28 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Tatiana Begleț împotriva S.A. „MAIB-Leasing” cu privire la încasarea sumei, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Prin decizia 12 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de S.A. „MAIB-Leasing”, inclusiv din alte motive. S-a casat integral hotărârea din 15 mai 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, cu restituirea cauzei spre rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

Prin hotărârea din 06 martie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, cererea de chemare în judecată depusă de Tatiana Begleț împotriva S.A. „MAIB-Leasing” cu privire la încasarea sumei a fost respinsă, ca neîntemeiată. S-a încasat de la Begleț Tatiana în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 8 485,17 lei.

La 18 martie 2020, Tatiana Begleț, reprezentată de avocatul Pocaznoi Rodica, a depus cererea de apel solicitând admiterea cererii de apel și casarea hotărârii din 06 martie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

La 02 noiembrie 2020, Begleț Ion a depus cerere de alăturare la apel, solicitând admiterea cererii de apel depuse de Tatiana Begleț și casarea hotărârii din 06 martie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Prin decizia din 01 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Tatiana Begleț și cererea de alăturare la apel depusă de către Begleț Ion, și s-a menținut hotărârea din 06 martie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, prin prisma art. 219 alin.(1), (2), 512 alin. (1), 514, 572 alin. (2), 875, 886 alin.(1), 923 alin. (1) și (4), 1389 din Codul civil (în vigoare până la 01 martie 2019), Colegiul a considerat hotărârea primei instanțe întemeiată și legală, iar cererea de apel neîntemeiată.

Astfel, instanța de apel a notat că, prima instanță just a reținut că contractele cu executare succesivă constituie exemplul clasic de excepție de la principiul restabilirii situației anterioare și, implicit, de la principiul retroactivității efectelor nulității. Principalul argument care stă la baza instituirii acestei excepții îl constituie imposibilitatea obiectivă de restabilire a situației anterioare, ceea ce determină ca efectele nulității să se producă numai pentru viitor. Or, folosința bunului este considerată definitiv executată și nu poate fi restituită locatorului, iar acesta din urmă nu era obligat la întoarcerea ratelor de leasing primite deoarece s-ar fi produs o îmbogățire fără justă cauză a locatarului.

În acest context, a reținut că dacă ar fi aplicabilă regula restabilirii situației anterioare, bunul, adică automobilul obiect al contractului de leasing financiar

nr.FLI-1321, ce a fost de fapt restituit, trebuia să fie în starea în care era la momentul acordării în leasing.

Or, SA „MAIB-Leasig” a primit înapoi un bun deja uzat, folosit pe o perioadă de aproximativ 2 ani de zile, iar la momentul restituirii acestuia, valoarea de piață conform Raportului de evaluare Seria EI nr.122/2-10 întocmit la data de 01 februarie 2010 a constituit suma de 300 500 de lei. Iar, în conformitate cu Actul de predare-primire din 07 martie 2008, a automobilului de model Land Rover Freelander II – obiect al Contractului de leasing financiar nr.FLI-1321, valoarea acestuia constituia 482 450,85 de lei.

Instanța de apel a mai subliniat că, în privința contractelor de leasing declarate nule sunt aplicabile prevederile raportului de locațiune, declararea nulității actelor juridice efective nu implică și restituirea sumelor achitate pe perioada folosirii bunului (10 martie 2008 - 16 iulie 2009, conform actului de verificare nominalizat), deoarece în situația dată plățile respective urmează a fi apreciate ca fiind plăți pentru locațiunea - bunului mobil, respectiv pentru folosința acestora.

Totodată, instanța de apel a remarcat că Begleț Tatiana nu a dovedit cu certitudine că suma pretinsă spre restituire a fost achitată anume de ea însăși, odată ce afirmă că, despre faptul că figurează ca parte a contractului de leasing declarat nul prin hotărârea din 19 decembrie 2012, a aflat abia la data de 15 decembrie 2010.

La 02 martie 2021, Begleț Tatiana, a declarat recurs, prin care a solicitat casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu adoptarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii în sensul declarat.

În motivarea recursului s-a indicat că instanțele de judecată la examinarea cauzei nu au constatat just și au dat o apreciere incorectă situației de fapt, mai mult nu au examinat cauza sub toate aspectele și nu au stabilit cu certitudine raportul juridic litigios, circumstanțele de fapt caracteristice raportului juridic.

Totodată, s-au invocat aceleași argumente și circumstanțe factologice care au fost invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare, cărora le-a fost dată apreciere, redând conținutul prevederilor normelor legale, dar fără a demonstra prin careva probe, încălcarea sau aplicarea eronată de către instanțele de judecată a normelor legale aplicabile speței.

În contextul prevederilor art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 01 decembrie 2021 și a expediat-o participanților la proces la 15 ianuarie 2021 (f.d. 70, vol. II), astfel, recursul declarat la 02 martie 2021, este în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 14 mai 2021 instanța de recurs a comunicat intimaților recursul, informând despre necesitatea

depunerii referinței, astfel, la 29 aprilie 2021, SA „MAIB-Leasig” a depus referință, prin care a solicitat respingerea ca inadmisibilă a recursului.

Examinând temeiurile recursului declarat de Begleț Tatiana, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul ca inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Begleț Tatiana, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432, alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursul declarat de Begleț Tatiana, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Begleț Tatiana, împotriva deciziei din 01 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Ala Cobăneanu

Galina Stratulat